

Vastgoed en Huisvesting

Toolkit

bewonersinitiatief

Mindset Wonen

April 2022

Mindset Wonen

&

Barbara-Anne Maiburg van WOONLINK

Vastgoed en huisvesting

Een toolkit bij het realiseren van een bewonersinitiatief

Steeds meer (jong)volwassenen met een beperking hebben de wens om zelfstandig en midden in de maatschappij te wonen. Zij gaan op zoek naar een huis in een omgeving die past bij hun woonwensen en waarin de zorg of ondersteuning wordt afgestemd op hun behoefte. Belangrijke randvoorwaarden daarbij zijn autonomie, zelfstandigheid en zelf (mede)bepalen of keuzes maken. Doordat zij kiezen voor een kleinschalige woonvorm gefinancierd met het persoonsgebonden budget (pgb), kom je als vastgoedeigenaar of projectontwikkelaar ook vaker met (nieuwe) woonvormen of -initiatieven in aanraking.

Voor iedere vastgoedeigenaar of projectontwikkelaar ligt er de uitdaging om bij te dragen aan deze maatschappelijke ontwikkeling. Mindset wonen is het eerste bewonersinitiatief opgericht en beheerd door en voor (jong)volwassenen met een fysieke beperking. In deze toolkit staat informatie, advies, kennis, 'best practices' en voorbeelden opgenomen van de totstandkoming van deze unieke woonvorm. Ook staan er verwijzingen weergegeven naar informatie van anderen die van pas kunnen komen.

De droom, wens en mogelijkheden

Voor (jong)volwassenen met een lichamelijke beperking is het vinden van een passende woonsituatie met geschikte zorg een opgave. Net als leeftijdsgenoten willen ook zij steeds vaker op zichzelf wonen en dat brengt de nodige uitdagingen met zich mee. Mindset Wonen wil aantonen dat zelfstandig wonen voor mensen met een (lichamelijke) beperking wél kan. Een initiatief realiseren in de eigen regio en ten volle meedoen in de maatschappij dat is de droom.

Menig sociale huisvester heeft de missie om mensen die niet zelfstandig in hun woonbehoefte kunnen voorzien, een steun in de rug te bieden door middel van passende en betaalbare huisvesting. Woningcorporatie Talis werkt bovendien graag samen met maatschappelijke organisaties zoals zorg- en welzijnsinstellingen, gemeenten én de bewoners zelf. Altijd vanuit de gedachte dat zij bewoners door 'zorg-op-maat' op weg helpen om zo zelfstandig en prettig mogelijk te wonen.

Beide dromen komen samen in het nieuwbouwproject Woenderskamp in Nijmegen. Bij de bouw van 124 appartementen zijn 10 zorg woningen opgenomen. De woningcorporatie geeft met het realiseren van woningen voor Mindset wonen vorm aan het eigen geformuleerde perspectief op wonen en zorg en de wens om een bijzondere gemeenschap op te zetten.

“Wij werken vaker met woongemeenschappen en vinden het belangrijk om ook voor deze doelgroep woningen te bouwen”, vertelt projectmanager Michel Pott. Het is een uniek project in Nederland. Nergens worden woningen gebouwd voor mensen met een beperking waar zij verder alles zelf kunnen regelen. De bewoners kunnen echt mee bepalen hoe het wordt”, zegt Michel. Ze geven samen vorm aan het wonen en hoe ze dit willen organiseren.”

Aandachtspunten

Het realiseren van een nieuwbouwproject met sociale (huur)woningen is voor een projectontwikkelaar dagelijkse kost. Het ontwikkelen van een woonconcept waarin (ook) toekomstige bewoners met een fysieke beperking en 24-uurs zorg zelfstandig gaan wonen, brengt nieuwe uitdagingen en aandachtspunten mee. Onderwerpen die (minimaal) ter sprake komen om de criteria en aspecten van de woonwens scherp te krijgen, zodat het bewonersinitiatief succesvol wordt gerealiseerd:

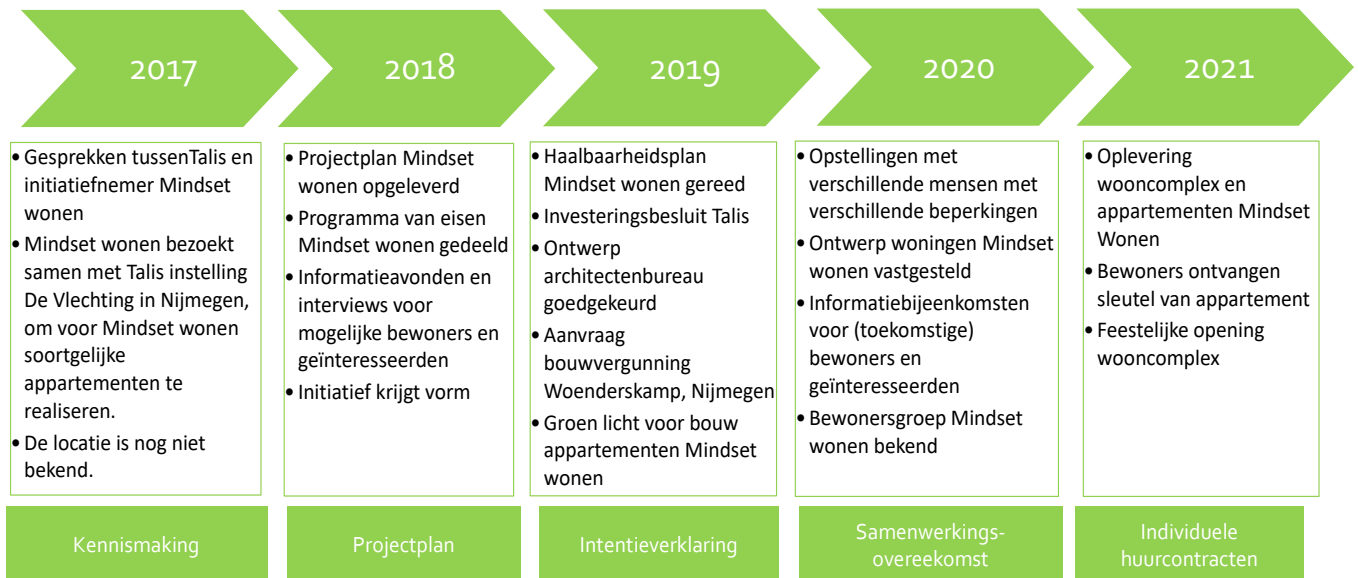
- Inspiratie/voorbeelden rondom wonen voor mensen met een fysieke beperking
- Locatie en type woningen/appartementen
- Programma van eisen doelgroep
- Bewonersgroep en samenstelling t.a.v. individuele aanpassingen, flexibel bouwen, maatwerk
- Randvoorwaarden indeling woning
- Technische aspecten van de woningen (toegankelijkheid, domotica)
- Financiële haalbaarheid bewonersinitiatief
- Organisatie en verantwoordelijkheden
- Samenwerking en communicatie
- Formele afspraken: intentieverklaring, samenwerkingsovereenkomst, collectieve huurovereenkomst, individuele huurovereenkomsten
- Planning, mijlpalen en doorlooptijd

Het project op hoofdlijnen

Het initiatief voor deze woonvorm kreeg in 2014 de eerste contouren, toen de initiatiefnemer beseftte dat ze zichzelf niet in een standaard woonvorm vond passen en dat ze het idee dat ze al langer had, wilde uitwerken.

Met enorm doorzettingsvermogen en energie wilde ze het project van de grond krijgen. De woonwens om zelfstandig te wonen met andere bewoners met een fysieke beperking, komt in 2017 samen met de plannen van de gemeente Nijmegen om vóór 2025 in totaal 2000 nieuwe sociale huurwoningen te bouwen, waarvan woningcorporatie Talis er 700 wil realiseren.

Hieronder staat de tijdlijn – met hoogtepunten en mijlpalen – vanaf de kennismaking tot en met realisatie van het wooncomplex en de appartementen opgenomen.

2017 - 2018: het begin

In deze beginfase heeft Talis een verkenning gedaan; ervaringsdeskundigen over inrichting van appartementen. De initiatiefnemer legt een programma van eisen voor met een schets van de plattegronden, afmetingen en (technische) installaties.

Eind 2018 is inzicht in de financiële haalbaarheid nodig om berekeningen door te voeren en besluit te nemen over de Mindset appartementen in het complex

Woenderskamp. Inzicht in de financiële (zorg) stromen wordt voorzien door de

initiatiefnemer, inclusief een duidelijke businesscase voor toekenning van subsidie.

Een andere voorwaarde die in deze fase wordt besproken is dat Talis het belangrijk vindt dat er niet alleen naar de stenen wordt gekeken. Zij zijn bekend met

collectief/particulier opdrachtgeverschap en stellen voor om ruim aandacht te geven

---

aan en door te praten over het opzetten van de organisatie van het bewonersinitiatief, het groepsproces van de (toekomstige) bewoners en de onderliggende waarden en principes met elkaar vast te leggen en te delen. Hiermee wordt de basis gelegd voor een levensbestendig bewonersinitiatief.

2019

Groen licht voor de bouw van Woenderskamp en Mindset Wonen.

De ontwikkelingsfase van het project Woenderskamp is ingegaan. De locatie voor de Mindset appartementen is geïdentificeerd en wacht op definitief besluit. De verwachting is dat – bij positief besluit – de bouw in 2020 start en de tien grondgebonden appartementen die rolstoel toe- en doorgankelijk zijn in 2021 worden opgeleverd. Ze liggen binnen een groter complex met woningen voor 1 en 2 persoonshuishoudens en krijgen een afmeting van ongeveer 70 m². De woningen krijgen een huurprijs die het mogelijk maakt om huurtoeslag te krijgen.

Talis gaat met alle potentiële bewoners aan tafel om de verwachten te inventariseren met als gespreksonderwerpen onder meer:

- **Bezichtigen vergelijkbare projecten en woningen (indeling woning, type woning en aantal m²)**
- **Technische installaties, aantal benodigde stopcontacten i.v.m. zorgoproepsysteem, opladen accu rolstoelen, draairichting elektrische deuren en internetverbinding**
- **Domotica toepassingen in overleg met aannemer, installateur en potentiële bewoners**
- **Invulling gezamenlijke lounge-ruimte**
- **Cameratoezicht, omgevingsbesturing, brandveiligheid en brandmeldingen**
- **Financiering en verantwoordelijkheid voor (individuele) aanpassingen in de woning.**

Ook is de projectmanager betrokken bij diverse informatieavonden met potentiële bewoners en geïnteresseerden om toelichting te geven over het project, de appartementen en de (on)mogelijkheden voor bewoners.

Aan het einde van deze fase wordt de bouwaanvraag aangevraagd (en goedgekeurd), waardoor de voorbereidingen tot start van bouw in gang komen.

“Op 24 april 2019 heeft Talis aangegeven Mindset Wonen te gaan realiseren in een nieuwbouwproject in de nieuw te bouwen wijk Woenderskamp in Nijmegen. In het kader van scheiden van wonen en zorg, worden de deelnemers van Mindset Wonen huurder van Talis. Hun zorg betalen ze vanuit de Wet langdurige zorg, Zorgverzekeringswet of Indicatie wet maatschappelijke ondersteuning. De deelnemers dragen zelf zorg voor het inhuren en de financiering van assistenten die deel uit gaan maken van het zorgteam van Mindset Wonen.

Een voorwaarde is dat Mindset Wonen genoeg potentiële deelnemers heeft voor het project, anders zullen er deelnemers gevraagd worden die bij de gemeente bekend staan als woningzoekende. Mindset Wonen is een woongemeenschap voor mensen met een fysieke beperking. Het is uniek in Nederland. Nergens worden woningen gebouwd voor mensen met een beperking waar zij verder alles zelf kunnen regelen. De toekomstige bewoners moeten minimaal een zorgzwaartepakket 5 hebben met een persoonsgebonden budget.”

2020: ontwerp en start bouw appartementen Mindset wonen

Talis bouwt twee appartementengebouwen met 124 (sociale) huurappartementen in de Woenderskamp, waar Mindset Wonen op de begane grond één vleugel met tien zelfstandige appartementen huurt. De appartementen hebben een afmeting van ongeveer 75 m². Het appartement grenst aan een grote gemeenschappelijke binnentuin, die voor iedere bewoner toegankelijk is door middel van een automatische deur. Het gebouw heeft een eigen ingang.

Naast de zelfstandige appartementen, komt er een gemeenschappelijke loungespace. Hier kunnen bewoners elkaar ontmoeten. Elkaar ontmoeten is een mogelijkheid en geen verplichting. Ook wordt de loungespace zodanig ingericht dat ook zorgverleners een deel hiervan kunnen gebruiken, onder andere met een slaapvertrek en een (kleine) badkamer. Hoe de gemeenschappelijke ruimte verder ingericht wordt, bepalen de bewoners in overleg met elkaar.

Ook de woningen worden aangepast aan de behoeften van de bewoners, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat de woonbehoeften van mensen met een fysieke beperking enorm uiteenlopen in type beperking, leeftijd of levensfase, wat leidt tot verschillen in wat nodig is in en om de woning. Dat vraagt om maatwerk en duidelijke afspraken met de gemeente over de financiering van (individuele) aanpassingen van de woningen. Zo heeft de initiatiefnemer in bijzijn van Talis in een loods met plakkertjes op de grond rondjes gereden, om het appartement geschikt te

---

maken voor een brede rolstoel. Automatische deuren, aanpassingen aan de badkamer, een verlaagd keukenblok of een plafonddift behoren tot de mogelijkheden.

“De 10 woningen worden helemaal aangepast en rolstoelvriendelijk gemaakt. Zo worden de doorgangen breder en worden bepaalde dingen, als het open en dichtdoen van gordijnen, geautomatiseerd. ‘De woningen kunnen wij maken, maar ik vind het wel een uitdaging’, zegt Michel Pott. Dit project kan volgens hem wel een voorbeeld zijn voor meer van dit soort woningen voor mensen met een beperking.”

Nijhuis Bouw krijgt de opdracht om het project te realiseren, waarmee er ook gekozen wordt voor het Trento@-concept voor nieuwbouw. Dit concept is gebaseerd op voorbedachte oplossingen die uit een dynamische kennisbank komen en leidt tot een integraal ontwerp in samenwerking met de woningcorporatie. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van prefab bouwelementen, zoals gevels met geïntegreerde houten kozijnen, wanden, vloeren, plafonds en daken. Werken met voorgefabriceerde elementen betekent dat in een vroeg stadium alles wat betreft maatvoering en positionering van ramen, deuren, kabels en leidingen bekend moet zijn, maar dat hoeft niet tot problemen te leiden.

Groot voordeel van de methode is dat in de fabriek veel nauwkeuriger en onder gecontroleerde omstandigheden kan worden gewerkt, dan op de bouwplaats. Kwalitatief beter dus. Vervolgens kan op de bouwplaats sneller worden gewerkt, omdat de elementen systematisch kunnen worden geassembleerd. Bouwen wordt op locatie toenemend verbeterd en brengt versnelling mee.

In april 2020 start de bouw. Ook de (toekomstige) bewoners nemen graag regelmatig een kijkje op het bouwterrein om de ontwikkelingen ook van dichtbij mee te maken. In juni wordt het hoogste punt bereikt, waarna het appartementencomplex verder vorm krijgt. Eind 2020 wordt duidelijk dat de oplevering van het project vervroegd wordt.

2021: oplevering Mindset wonen, evaluatie en beheren

In deze fase worden de appartementen gebouwd en zichtbaar voor (toekomstige) bewoners. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat de toekomstige bewoners niet in hun appartement kunnen wonen als er bepaalde aanpassingen niet gedaan zijn. Om dit tijdig te adresseren en misplanning te voorkomen zijn onderwerpen om te bespreken:

- **Welke partij is verantwoordelijk voor de kosten en leveren van de individuele aanpassingen voor de toegankelijkheid van de appartementen en lounge ruimte?**
- **Welke routekaart moet de toekomstige bewoner bewandelen m.b.t aanvragen van individuele woningaanpassingen. Welke rol speelt de vereniging hierbij?**
- **Wie financiert de benodigde domotica om te alarmeren?**
- **Welke aanpassingen zijn noodzakelijk en kan de woningcorporatie dit maatwerk leveren?**
- **Welke partijen wanneer inschakelen bij het vaststellen van benodigde individuele aanpassingen in de woning zoals een ergotherapeut?**
- **Wie betaalt de individuele aanpassingen (gemeenten, woningcorporatie of anders)?**

Talis heeft een rolstoelgeschikte basiswoning gemaakt, waarin extra veel ruimte is in de woonkamer, badkamer en slaapkamer, met brede deuren, schuifdeuren en met de technische infrastructuur voor individuele voorzieningen. Vanuit Mindset verwachten de bewoners dat de gemeente vanuit de WMO de individuele voorzieningen bekostigt, zoals aangepaste keuken, sanitair, persoonlijk tillift etc.

De bewonersgroep

Door de specifieke toewijzing van tien appartementen aan Mindset wonen, is een belangrijke voorwaarde gesteld aan Mindset Wonen: de bewonersgroep moet 1 oktober 2020 bekend en compleet zijn. De start van de bouw maakt het bewonersinitiatief voor (toekomstige) bewoners tastbaar. Meerdere geïnteresseerden nemen pas in deze fase de stap om zich aan te melden voor het bewonersinitiatief. Het aantal aanmeldingen uit de directe omgeving van Nijmegen is echter beperkt, terwijl er wel vraag is en mensen ontevreden zijn over hun huidige woonsituatie met ondersteuning die ze ontvangen. Met gerichte promotie en media aandacht komen er diverse aanmeldingen uit andere plaatsen in Nederland die leiden tot kennismakingsgesprekken en nieuwe bewoners.

Er is vraag en behoefte, want er zijn veel mensen die met een ondersteuningsvraag niet een passende woonplek hebben met passende assistentie.

“Mindset Wonen, bewonersinitiatief voor mensen met een lichamelijke beperking, blijkt een schot in de roos. Ruim voor de verwachte oplevering van de speciale zorgappartementen in oktober 2021, is het maximum aantal van tien deelnemers bereikt.” – Waalsprong.nl

---

Nadat de groep compleet was, zijn er helaas ook bewoners afgevallen en verandert de bewonersgroep. De gemaakte keuzes in (maatwerk) aanpassingen in de woningen blijven.

Opleveren en beheren

Eerder dan gepland worden door versnelling van de bouw de appartementen van het project opgeleverd. De woningen worden casco opgeleverd, met de op maat geleverde aanpassingen. De oplevering stond gepland op oktober 2021 en uiteindelijk zijn de eerste appartementen al in mei gereed.

De appartementen van Mindset wonen worden als laatste opgeleverd in augustus 2021, zodra ook de bestrating en groenvoorzieningen gereed zijn. Dit geeft de (toekomstige) bewoners de mogelijkheid om de appartementen in te richten, de zorgaanbieder gecontracteerd te krijgen en hulpmiddelen te ontvangen voordat de bewoners er daadwerkelijk in trekken en ook de zorg gaat draaien.

Oplevering later dan augustus was niet mogelijk vanwege garantiebepaling met de domotica installateur. Ook is hierbij rekening gehouden met start van de bouwvakantie, zodat bewoners kunnen terugvallen op de aannemer bij het testen van de geïnstalleerde domotica.

De officiële opening wordt gevierd met een opleveringsfeest (door de pandemie verspreid voor de verschillende complexen) en de officiële opening voor alle betrokken partijen door de wethouder en Talis.

In augustus 2021 krijgen de bewoners van Mindset wonen de sleutel van hun appartement. Vanaf 1 oktober trekken de bewoners in hun appartement. Hiermee is het eerste bewonersinitiatief in Nederland gerealiseerd dat is opgezet en beheerd voor en door de doelgroep zelf.

Tips en adviezen van en voor (sociale) vastgoedpartijen en projectontwikkelaars

- 1. Het goed is om te realiseren dat de initiatiefnemer(s) weinig tot geen ervaring heeft met het optreden als opdrachtgever met woonwensen. Het is belangrijk hier aandacht aan te geven en de initiatiefnemer te stimuleren om de woonwensen en -eisen te bespreken met de adviseurs waar ook de architect bij is die daar vorm aan geeft. Doordat de initiatiefnemer een beperking heeft, is de ervaring dat er (vanuit de omgeving) te veel gefocust wordt op de voorzieningen en de zorg. Deze zijn natuurlijk onmisbaar, maar in aanvang gaat het om de woon- en leefkwaliteit. Vormgeven aan de woning en woonomgeving is daarin een eerste vereiste.**
- 2. In de regel kunnen potentiële bewoners pas nadat zij ingeschreven staan in een betreffende gemeente aanpassingen voor een woning aanvragen. Het is immers aan de gemeente te beoordelen of zij hulpmiddelen vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning plaatsen. Stimuleer dat (toekomstige) bewoners ruim voordat de verhuisdatum bekend is, het gesprek met betrokken gemeenten aangaan om vertragingen te voorkomen. Er moet duidelijkheid zijn over het plaatsen of overnemen van hulpmiddelen en aanpassingen van de deelnemers die wel en niet woonachtig zijn in de betreffende gemeente.**
- 3. In het geval van Mindset zijn binnen een lopend bouwplan en gekozen bouwsysteem woningen gemaakt die voldeden aan de algemene eisen voor toegankelijkheid en die daar waar mogelijk aan de wensen als geformuleerd door initiatiefnemer zijn aangepast.
Belangrijk is om de tekeningen en opstellingen van de appartementen met verschillende mensen met verschillende beperkingen te bespreken, zodat de appartementen echt geschikt zijn voor bewoners met uiteenlopende mobiliteits- en ondersteunings-vraagstukken en niet gebaseerd zijn op de uitgangspositie van één bewoner.**

-
4. Het realiseren van een bewonersinitiatief kost de deelnemers heel veel tijd en energie, zij stoppen hiermee kapitaal in het initiatief. Het vraagt veel van betrokken organisaties om het project goed te managen. Er kan immers veel misgaan tussen de samenwerkende partijen, maar ook tussen de samenwonende bewoners. In het proces is het belangrijk om hen blijvend te faciliteren vanuit verschillende expertises. En om met de drie belangrijke partijen – gemeente, vastgoed en het bewonersinitiatief – van start tot en met beheer de voortgang te monitoren (bouwproces, facilitering hulpmiddelen en aanpassingen), bij voorkeur vanuit een intentieovereenkomst tussen deze drie partijen.

  5. Om de appartementen kenbaar maken aan de specifieke doelgroep is de suggestie om – samen met de initiatiefnemer - een gerichte brochure op te stellen met toelichting en impressiefoto's. Mensen met interesse hebben vaak dezelfde vragen m.b.t. de appartementen die in de brochure beantwoord kunnen worden (voorzieningen, huurprijs, berging, parkeren, ligging ten opzichte van de zon en mogelijkheden individuele aanpassingen).

Verwijzing en impressie naar mediaberichten, interviews, artikelen, partijen en belangenbehartigersorganisatie 's.

Talis

- Koers:
<https://www.talis.nl/over-talis/wie-zijn-wij/koers/>
- Talis Thuis – April 2019
<https://www.talis.nl/bewonersblad-talis-thuis-is-uit/>
<https://www.talis.nl/mindset-wonen/>
- Verhuur woningen voor jongeren in Nijmegen- Noord:
<https://www.talis.nl/verhuur-woningen-voor-jongeren-in-nijmegen-noord/>
<https://www.talis.nl/sleutels-voor-bewoners-bijzonder-bewonersinitiatief-mindset/>
- Hoogste Punt huurappartementen Woenderskamp: <https://www.waalsprong.nl/nieuws/hoogste-punt-huurappartementen-woenderskamp/>
- Bewonersinitiatief bewoners met lichamelijke beperking tekent huurcontract:
<https://www.talis.nl/mindset-wonen/>
- Een vandaag:
<https://www.talis.nl/nieuwe-appartementen-in-woenderskamp-bij-eenvandaag/>
- Start bouw 124 betaalbare huurappartementen:
<https://www.talis.nl/start-bouw-124-betaalbare-huurappartementen-woenderskamp-2/>
- 124 appartementen verhuurd:
<https://www.talis.nl/project/124-appartementen-woenderskamp/>

IngenieursGroep Emmen b.v:

- Website
<https://www.ig-emmen.nl/>

Groenvoorziening De Enk Groen & Golf

- Website
<https://deenkgroenengolf.nl/groenvoorziening>

Installeur: Kremer BV

- Website
<https://www.kremer.nl/>

Het ondernemersbelang:

- Artikel:
https://media.ondernemersbelang.nl/kennisbank/samenwerking-nijhuis-bouw-en-woningcorporatie-talis-sociale-woningbouw-volgens-trento-concept/?utm_source=canva&utm_medium=iframe

---

Flow Architecten

- **Website**
<https://flow-architects.org/project/appartementen-woenderskamp/>

Nijhuis

- **Website / Artikel:**
<https://www.nijhuis.nl/project/124-appartementen-woenderskamp>

Stedenbouw:

- **Artikel:**
<https://www.stedenbouw.nl/artikel/sociale-huurappartementen-moeten-tekort-aan- passende-betaalbare-huisvesting-helpen-oplossen/>

Mindset Wonen

- **Brochure Mindset wonen**
<https://mindsetwonen.nl/pdf/Brochure-Mindset-Wonen.pdf>
- **Website**
<https://mindsetwonen.nl/>

Per Saldo:

- **Toolkit wonen:**
<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/>
- **Per Saldo opstartfase, woning regelen:**
<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/opstartfase/woning-regelen/>
- **Individuele aanpassingen en collectieve aanpassingen:**
<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/opstartfase/woning-regelen/regel-woningaanpassingen/>
- **Realisatiefase**
<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/realisatiefase/>
- **Woning realiseren:**
<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/realisatiefase/woning-realiseren/>

Naar Keuze:

- <https://naar-keuze.nl/wooninitiatieven>
- **Website project “heft in eigen handen”**
<https://ouderinitiatieven-toekomst.nl/>
- **Stappenplan:**
<https://naar-keuze.nl/standaard255>

Platform 31:

- **Onbeperkt wonen**
<https://www.platform31.nl/publicaties/onbeperkt-wonen>

Cooplink:

- **Kennisbank**
<https://www.cooplink.nl/kennisbank>

Zorgsaamwonen:

- **Artikel:**
<https://www.zorgsaamwonen.nl/artikel/bewonersinitiatief-bewoners-met-beperking-tekent-huurcontract>

Wunderbar:

- **Website**
<https://www.wunderbar.care/>

Onafhankelijke Clientondersteuning OA:

- **Website:**
Samenwerkingsverband Onafhankelijke Cliëntondersteuners Brabant
<https://onafhankelijkeclientondersteuner.nl/>

ClientondersteuningPlus:

- **Website:**
<https://clientondersteuningplus.nl/>

MEE

- **Website:**
<https://www.mee.nl/>

WOONLINK (projectadviseur Mindset Wonen)

- **Website:**
<https://www.woonlink.nu/>

Miel Verstappen - Happy Miel (teambuilding Mindset verzorgt):

- **Website:**
<https://www.happymiel.nl/>

TVNZorgt (zorgaanbieder)

- **Website:**
<https://tvnzorgt.nl>

Jack Fila - Vrijwilliger Mindset Wonen (scenarioschrijver)

- **Website:**
<https://www.het-bijzondere-verhaal.tv/>

RPSW:

- **RPSW is een belangenvereniging van 40 bestaande ouderinitiatieven met in totaal circa 400 individuele leden in en rond Noord-Brabant**
RPSW is het platform om ouders van bestaande of startende ouderinitiatieven te ontmoeten. RPSW heeft tot doel ervaring en deskundigheid uit te wisselen en te delen.
<https://www.rpsw.nl/>

LVOI

- **De Landelijke Vereniging van Ouderinitiatieven (LVOI) is in november 2020 opgericht. De LVOI zet zich in voor de belangen van ouderinitiatieven en het uitwisselen van kennis en ervaring. Daarnaast faciliteert de LVOI een geschillen- en klachtenregeling voor ouderinitiatieven.**
<https://ouderinitiatieven.nl/>

Stichting MET:

- **Stichting Mijn Eigen Thuis steunt ouders van jongeren met een beperking bij het realiseren van zelfstandige woonvormen. Deze woonvormen staan bekend als "Ouderinitiatieven".**
<https://mijneigenthuis.nl/>

Afbeeldingen: bijlage vastgoed toolkit bewonersinitiatief Mindset Wonen

https://www.canva.com/design/DAE4JtgEpzU/NoR3zF3UP0ehiHJp113Dfg/view?utm_content=DAE4JtgEpzU&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink